

Østfold fylkeskommune
Oscar Pedersens vei 39
1702 SARPSBORG

Trondheim, 15.06.2018

Deres ref.:
18011105 Fredrik Eikum Solberg

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2018/2530

Saksbehandler:
Stoltenberg, Kirvil Elise

Tildeling av tilskudd - Smolt- og oppdrettsanlegg som klimatilakt

Det vises til deres søknad om tilskudd av 15.02.2018 med referansenummer 18SE27DA. Det er søkt om et tilskudd på kr 200 000. Miljødirektoratet gir med dette et tilsagn om senere utbetaling av tilskudd på kr 200 000. Tiltaket som gis tilsagn om tilskudd er "Smolt- og oppdrettsanlegg som klimatilakt".

Beskrivelse av tiltaket:

"Myndighetene har i dag anledning til å stille rensekraft på landbaserte anlegg, men det trengs en oversikt over beste tilgjengelige teknologier og hva som er realistisk i tilknytning smolt- og oppdrettsanlegg. Det søkes derfor om forstudiemidler for å kartlegge dette.

Gjennom denne forstudien skal det som nevnt over kartlegges beste tilgjengelige teknologier for rensing av slam i tilknytning smolt- og oppdrettsanlegg. Det er også tenkt å kartlegge alle landbaserte anlegg i Norge; hvilke fylker de er i, hvor store, nærhet til hverandre og biogassanlegg og hvilke renseløsninger for slam som i dag benyttes. Av renseløsninger er biogassanlegg av stor interesse, eksempler på to biogassanlegg som benytter slam fra fiskeanlegg er på Smøla og Tingvoll, hvor sistnevnte hovedsakelig benytter husdyrgjødsel og har drevet med test av ulike substrater hvor oppsamlet slam fra sjøanlegg er en av dem. Her er det tenkt å kartlegge biogassanlegg som best egner seg til å råtne slam fra smolt- og oppdrettsanlegg og hvilke muligheter det kan være for leveranser av slam til større anlegg eller i kombinasjon med andre substrater. Kunnskapen som oppnås skal ikke bare være overførbart nasjonalt men også internasjonalt.

Oppdrett av fisk er i dag en stor utslippskilde til sjø gjennom åpne merder i sjø, forskning fra NTNU viser at årlig taper denne næringen ca. 70% eller hele 9.000 tonn fosfor til sjø gjennom fôr og slam. Dette tilsvarer totalforbruket til det norske jordbruket. Selv om oppdrettsnæringen kan anses som en utfordring med tanke på overgjødning av sjø så er næringen også en veldig stor del av løsningen. Om alt slam fra oppdrettsnæringen hadde vært samlet opp og utnyttet kunne det bety en ekstra eksportstrøm for næringen. Fosfor er ikke en ubegrenset ressurs og i fremtiden vil en være helt avhengig av å kunne resirkulere det som er i omløp. Forskning fra NMBU viser at 20% fiskeslam sammen med husdyrgjødsel på gårdsanlegg kan doble biogassproduksjonen. Det vises

derfor til «Nasjonal tverrsektoriell biogasstrategi» (Klima- og miljødepartementet, 2014) og ambisjonen om at 30% av all husdyrgjødsel skal behandles i biogassanlegg, første gang nevnt i St.meld. nr. 39 (2008-2009) "Klimautfordringene - landbruket en del av løsningen". Utnyttelse av fiskeslam er en måte å nå dette målet på, trolig også der hvor gårdene selv ikke har nok husdyrgjødsel til et biogassanlegg. Gjennom økt samarbeid mellom oppdrettsnæringen og biogassnæringen kan en oppnå økt verdiskaping, reduksjon i klimagassutslipp og materialgjenvinning av viktige næringsstoffer."

BAKGRUNN

Miljødirektoratet mottok 355 søknader til tilskuddsordningen "Klimasats - støtte til klimasatsing i kommunene" i 2018. Søknadene hadde et samlet søknadsbeløp på totalt 318 millioner kroner.

Formålet med ordningen er å bidra til reduksjon av klimagasser og omstilling til lavutslippssamfunnet. Miljødirektoratet har vurdert søknadene i henhold til tildelingskriteriene og prioriteringskriteriene. Ved prioritering av søknadene har vi vektlagt:

- Potensial for utslippsreduksjon.
- Grad av innovasjon i omstilling til lavutslippssamfunnet.
- Overføringsverdi og spredingspotensial.
- Realistisk budsjett for kostnader, og plan for gjennomføring og framdrift.
- Ambisjoner for klimagassreduksjon utover minimumskrav i lover og forskrifter.
- Andre effekter av tiltaket, positive og negative.
- At tiltaket ikke er berettiget støtte fra andre statlige ordninger.

MILJØDIREKTORATETS VURDERING

Østfold, Buskerud, Vestfold, Telemark og Østfold fylkeskommuner og Oslo kommune søker støtte til oversikt over beste tilgjengelige teknologier for rensing av slam fra landbaserte smolt- og oppdrettsanlegg. Videre skal forprosjektet se på hva som er realistisk mht rensing og rensekrav i tilknytning smolt- og oppdrettsanlegg, og kartlegge landbaserte anlegg i Norge.

Slamrensing gjennom biogassproduksjon er en aktuell rensemetode, og forprosjektet er derfor relevant med hensyn til klimatiltak. Som forurensningsmyndighet har Fylkesmannen i dag anledning til å stille krav til rensing av slam på landbaserte smolt- og oppdrettsanlegg. Gjennom å vise til beste tilgjengelige teknologier og hva som er realistisk å stille som krav, vil arbeidet kunne føre til reduksjoner i klimagassutslipp, reduksjon i negativ miljøpåvirkning fra smolt- og oppdrettsanlegg og bedre muligheter for vekst i næringen. Miljødirektoratet mener det vil være en fordel om prosjektet også kartlegger avsetningsmulighetene for bioresten, og da på en måte som ikke medfører overskuddsgjødsling med fosfor.

Det er positivt at mange fylker med god kompetanse på blant annet biogassproduksjon skal samarbeide om arbeidet. Siden arbeidet vil ha relevans for de fleste fylkene oppfordrer vi søkerne til å informere de andre fylkeskommunene om at arbeidet starter opp, og om resultatene som kommer ut av arbeidet.

Miljødirektoratet støtter utredningen med 50% av kostnaden, kr 200 000.

RAPPORTERING OG UT BETALING

Rapportering skjer i elektronisk søknadssenter. Logg på med samme bruker som leverte søknaden. Ferdig forprosjekt skal være offentlig tilgjengelig på en slik måte at andre lett kan dra nytte av arbeidet. Vi ber om at det sendes over som del av rapporteringen, eller send lenke til nettside der dette er samlet.

Regnskapet skal være bekreftet av økonomisjef eller tilsvarende, kommunerevisjon eller ekstern revisor. Dersom egeninnsats omfatter fylkeskommunal arbeidstid kan tiden regnskapsføres med inntil kr 500 kr/time.

Utbetaling skjer etterskuddsvis på grunnlag av innsendte rapporter og bekreftet regnskap.

AKSEPT

Frist for å akseptere tilbudet er 1. september 2018. Tilbudet aksepteres i søknadssenteret. Logg inn med samme bruker som leverte søknaden.

Lykke til med arbeidet!

Denne avgjørelsen er ikke et enkeltvedtak og kan dermed ikke påklages, jamfør forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav a og b, jamfør fjerde ledd.

Følgende rapportering er en forutsetning for tilsagnet om tilskudd:

Leveres	Beskrivelse	Frist
Sluttrapport	Rapportering i henhold til kravene beskrevet i brevet	15.10.2019

Beløpet vil utbetales innenfor følgende plan:

Planlagt utbetalt	Beskrivelse	Beløp
201912	Utbetaling av tilskudd	200 000

Tilsagnet er gyldig til 15.12.2019. Dersom rapportering som vist over ikke overholdes, bortfaller tilsagnet om tilskudd, og tilsagnsbeløpet vil da omdisponeres til andre formål.

Dersom forutsetningene for gjennomføring av tiltaket endres vesentlig eller bortfaller (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig), skal Miljødirektoratet underrettes umiddelbart.

Det gjøres oppmerksom på at Miljødirektoratet og/eller Riksrevisjonen med hjemmel i bevilgningsreglementet kan iverksette kontroll av om tilskuddet er benyttet i samsvar med forutsetningene.

Vi gjør videre oppmerksom på at Miljødirektoratet helt eller delvis kan kreve et eventuelt utbetalt

tilskudd tilbakebetalt dersom midlene ikke brukes i henhold til forutsetningene eller at forutsetningene for tilsagnet bortfaller.

Regnskapsbilag knyttet til gjennomføringen av tiltaket skal oppbevares i minst 10 år, eller i henhold til regnskapsloven, dersom din virksomhet er underlagt denne.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Herdis Laupsa
seksjonsleder

Kirvil Stoltenberg
prosjektleder

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi:

Fylkesmannen i Østfold	.	..
Gerd.Jacobsen@afk.no	Akershus fylkeskommune	..
marit.soleim@ege.oslo.kommune.no	Oslo kommune, Energigjenvinningsetaten	..
Bard.Strige.Oyen@bfk.no	Buskerud fylkeskommune	..
Vestfold fylkeskommune	liveru@vfk.no	..
Telemark fylkeskommune	cato.rasmussen@t-fk.no	..